

לעתיד - חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ

דוח הדירקטוריון

30 בספטמבר 2019

תוכן עניינים

1. תיאור הקרן והחברה המנהלת.....2
2. אירועים בתקופת הדוח.....3
3. תיאור הסביבה העסקית.....3
4. מצב כספי.....4
5. תוצאות הפעילות.....6
6. תחזית זרמי כספים.....6
7. השפעת גורמים חיצוניים.....7
8. גורמים חיצוניים - רגולציה.....9
9. נושאים שאליהם הפנה רואה החשבון את תשומת הלב.....11
10. בקורות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על הדיווח.....11

דוח דירקטוריון

לעתיד - חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ

דוח הדירקטוריון לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019 (להלן: "תקופת הדוח"), מבטא את השינויים העיקריים במצב עסקי לעתיד - חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: "החברה" או "החברה המנהלת") בתקופה זו, והוא נערך בהתחשב בכך שבידי הקורא גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנת 2018 אשר אושר לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 25 במרס 2019.

דוח הדירקטוריון כולל גם מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי ודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה שקיימת בחברה במועד הדוח וכולל הערכות של החברה או כוונות שלה, נכון למועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על ידי הופעת מילים כגון: "החברה/הקבוצה מעריכה", "החברה/הקבוצה סבורה", "החברה/הקבוצה צפויה" וכו', אך ייתכן כי מידע צופה פני עתיד יופיע גם בניסוחים אחרים. החברה אינה מתחייבת למסור עדכונים לגבי שינויים שיחולו באשר למידע צופה פני עתיד.

1. תיאור הקרן והחברה המנהלת

1.1. החברה הינה חברה מנהלת כהגדרת המונח בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 (להלן: "חוק קופות גמל"), המנהלת בנאמנות את קרן הפנסיה הוותיקה עתידית קופת פנסיה (להלן: "הקרן" או "עתידית"). עד ליום 31 בדצמבר 2015, החברה המנהלת היתה בבעלות ובשליטה של ידידים הולדינג וניהול (1984) בע"מ בשיעור של 79% (להלן: "ידידים"). ידידים הינה בבעלות ובשליטה מלאה של הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "הראל ביטוח"). ביום 1 בינואר 2016 הועברו כל מניות החברה שבידי ידידים להראל ביטוח שהינה חברה בבעלות מלאה של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן: "הראל השקעות").

1.2. החברה המנהלת מקבלת שירותי תפעול ושירותים שונים נוספים מגורמים שונים בקבוצת הראל. החל מחודש אוגוסט 2011, התמורה המשולמת בעבור שירותי הניהול והתפעול אותם מקבלת החברה עומדת על סך של 237.5 אלפי ש"ח לחודש (2.85 מיליון ש"ח שנתי) צמוד למדד המחירים לצרכן. ביום 20 בנובמבר 2017 הוארך הסכם הניהול בתנאים האמורים לתקופה של שלוש שנים נוספות.

1.3. בעקבות החלטת ממשלת ישראל מיום 29 במרס 1995 הקרן אינה רשאית לצרף עמיתים חדשים. פעילות החברה מתרכזת במתן שרות, ניהול נכסי הקרן וטיפול בלקוחות הקיימים.

במסגרת חקיקת חוק קופות גמל נקבעה הוראה לפיה על קופת גמל תאגידית לחדול להיות תאגיד ולהפוך לחשבון נאמנות. מכיוון שעתידיה הייתה קופה תאגידית, פעלה החברה להפיכתה של עתידית לחשבון נאמנות שינוהל על ידי החברה. לאור התנגדות של קבוצת המיעוט פנתה החברה לבית המשפט לעניין זכאותה לעריכת השינוי המבני ונקבע על ידו כי הסמכות לבצע שינוי מבני היא של החברה. ביום 25 בינואר 2015 התקבל אישור הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן: "הממונה") להעברת הניהול בנאמנות של עתידית לחברה. בנוסף, במסגרת זו בוטל רישיון המבטח של עתידית והוענק רישיון מבטח לחברה. לאור אישור הממונה להעברת הניהול כמפורט לעיל, פורקה החברה עתידית קופת פנסיה בע"מ.

1.4. הרכב ההכנסות מהשקעות בקרן המנוהלת על ידי החברה בתקופת הדוח

להרכב ההכנסות בתקופת הדוח ראה סעיף 5.2 להלן.

1.5. מדיניות תגמול בחברה

החברה אינה מעסיקה עובדים אלא מקבלת את כל שירותי הניהול מחברות בקבוצת הראל כמפורט בסעיף 1.2 לעיל. לפיכך, גם נושאי המשרה בחברה הינם נושאי משרה בחברות אחרות בקבוצת הראל. מדיניות התגמול של נושאי המשרה הינה בהתאם למדיניות הקבוצה והחברות הבנות שהינן גופים מוסדיים.

2. אירועים בתקופת הדוח

ביום 17 במרס 2019 אושרה בקשת החברה לשינוי סיווגה מעוסק למוסד כספי החל מיום 1 בינואר 2019, וזאת בהמשך לשינוי המבני שנערך בחברה וקבלת רישיון מבטח על ידה כמתואר בסעיף 1.3 לעיל.

3. תיאור הסביבה העסקית

3.1. קרנות הפנסיה

החברה פועלת בתחום ניהול קרנות פנסיה. במסגרת תחום הפעילות פועלת הקרן במסגרת קרנות הפנסיה הוותיקות המאוזנות. בשוק הפנסיה פועלות קרנות פנסיה חדשות (אשר קיבלו רישיון מבטח החל משנת 1995) וקרנות פנסיה ותיקות, אשר חל לגביהן איסור לקלוט עמיתים החל מחודש אפריל 1995 (לגבי מבטחים שהצטרפו לקרנות ותיקות בין החודשים ינואר למרס 1995 ראה סעיף 3.2 להלן). הקרנות הוותיקות מתחלקות לשני סוגים. הסוג האחד, קרנות ותיקות אשר מונה להן מנהל מיוחד ונקבע להן תקנון אחיד, בין היתר, לצורך התמודדות עם גירעונות אקטואריים בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (להלן: "**חוק הפיקוח**"). הסוג השני, קרנות פנסיה ותיקות שלא מונה להן מנהל מיוחד.

עתידיה הינה קרן ותיקה שלא מונה לה מנהל מיוחד.

3.2. עמיתי דור הביניים

בקרן קיימים עמיתים שהצטרפו בתקופה שבין ינואר 1995 לבין מרס 1995. ביום 22 בדצמבר 1998 פסק בג"צ בעתירות שהוגשו בעניין העמיתים שהצטרפו לקרנות הפנסיה הוותיקות בתקופה שבין ינואר 1995 לבין מרס 1995. על פי פסיקת בג"צ, יורשו העמיתים שהצטרפו לקרנות הפנסיה הוותיקות בין ה-1 בינואר 1995 לבין ה-29 במרס 1995 להישאר עמיתים בקרנות הוותיקות אליהן הצטרפו בתקופה הנ"ל. יחד עם זאת, קבע בג"צ כי החלטת הממשלה, לפיה קרנות הפנסיה לא יורשו לרכוש החל מיום 1 באפריל 1995 אגרות חוב מסוג "מירון" אלא רק אגרות חוב מסוג "ערד", אשר נושאות ריבית נמוכה יותר, עומדת בתוקפה. בעקבות פסיקת בג"צ התקבלו הנחיות ממשרד האוצר בעניין הטיפול בעמיתים שהצטרפו בתקופה שבין ה-1 בינואר 1995 לבין ה-29 במרס 1995.

4. מצב כספי

מאז החברה ליום 30 בספטמבר 2019 הסתכם בסך של כ-17.8 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ-15.9 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2018, גידול של כ-11.8%. ההון ליום 30 בספטמבר 2019 הסתכם בסך של כ-17.2 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ-15.6 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2018, גידול של כ-10.1%.

גילוי בדבר ירידת ערך נכסים פיננסיים

בהתאם לתקינה הבינלאומית, נכסים פיננסיים שסווגו כזמינים למכירה נמדדים לפי שוויים ההוגן. רווחי או הפסדי הון מנכסים אלה נזקפים ישירות לקרן הון (בדרך של זקיפה או גריעה מקרן ההון), וזאת עד למועד מימושם, פרט להפסדים מירידות ערך או לרווחים כתוצאה מהשבת ערך (עד לגובה העלות המקורית) של אגרות חוב אשר נזקפים לדוח רווח והפסד, בהתאם למבחנים כמותיים ואיכותיים אשר נקבעו על ידי החברה, בהתבסס על תקן חשבונאות בינלאומי 39.

בהתאם לאמור, גדלה יתרת קרן ההון, כך שיתרתה ליום 30 בספטמבר 2019 הסתכמה לסך של כ-327 אלפי ש"ח לאחר מס, לעומת יתרה של כ-74 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2018.

להלן פירוט יתרת הרווחים וההפסדים המיוחסים לבעלי המניות של החברה בגין נכסים זמינים למכירה, אשר נזקפו ישירות להון העצמי. הנתונים מובאים בפילוח בהתאם למשך הזמן בו השווי ההוגן של הנכס נמוך מעלותו ובהתאם לשיעורי הירידה בשווי ההוגן של הנכס מתחת לעלותו, כפי שהוא עדכני נכון למועד הדוח.

מכשירי חוב

עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סה"כ	רווחים שטרם מומשו	ברוטו ממס	נטו ממס
0	0	0	0	0	0	-	-
0	0	0	0	0	0	-	-
0	0	0	0	0	0	-	-
0	0	0	0	0	496,555	496,555	326,793
0	0	0	0	0	496,555	496,555	326,793

בבחינת ירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהם מכשירי חוב, נלקחים בחשבון הגורמים הבאים:

כוונה ויכולת פיננסית להחזיק את האג"ח עד למועד הפרעון;

אי עמידה למיטב ידיעת החברה בקריטריונים המתוארים ב-39 IAS סעיף 59 והמפורטים להלן:

- קשיים פיננסיים משמעותיים של המנפיק או של החייב;
- הפרת חוזה, כמו אי עמידה בתנאים (Default) או פיגור בתשלומי ריבית או קרן;
- המלווה, מטעמים כלכליים או משפטיים הקשורים בקשיים פיננסיים של הלווה, מעניק ללווה הקלה אשר לא הייתה נשקלת על ידי המלווה בנסיבות אחרות;
- נעשה צפוי כי המלווה יכנס להליך פשיטת רגל או לארגון מחדש פיננסי אחר;
- אין שוק פעיל לאותו נכס פיננסי כתוצאה מקשיים פיננסיים או;
- ישנה ירידה הניתנת למדידה, באומדן תזרימי המזומנים העתידיים מקבוצת נכסים פיננסיים, מאז ההכרה לראשונה בנכסים אלה, למרות שלא ניתן עדיין לשייך את הירידה לנכסים פיננסיים בודדים בתוך הקבוצה, כולל (1) שינויים שליליים במצב התשלומים של הלווים בקבוצה, או (2) תנאים כלכליים לאומיים או מקומיים בעלי מתאם עם כשלים ביחס לנכסים בקבוצה (לדוגמה, עליה בשיעור האבטלה באזור הגיאוגרפי של הלווים, ירידה במחירי הנדל"ן בהתייחס למשכנתאות באזור רלוונטי, ירידה במחירי הנפט בהתייחס לנכסי הלוואה ליצרני נפט, או שינויים שליליים בתנאי הענף שמשפיעים על הלווים בקבוצה).
- בנוסף לאמור לעיל, ירידת ערך של מכשירי חוב בשיעור של 40% ומעלה לתאריך הדוח הכספי, נזקפת לדוח הכנסות והוצאות.

נתונים אקטואריים

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 בספטמבר		
2018	2018	2019		
מבוקר אלפי ש"ח	בלתי מבוקר אלפי ש"ח	בלתי מבוקר אלפי ש"ח		
1,053,836	1,086,605	1,217,391		סה"כ נכסים
1,043,388	1,079,610	1,209,345		סה"כ נכסים נטו (התחייבויות פנסיוניות)
(5,943)	31,472	167,107		עודף הכנסות (הוצאות), נטו לתקופה

סך נכסי העמיתים נטו גדלו בתקופת הדוח בכ-166 מיליון ש"ח והגיעו לכ-1,209 מיליון ש"ח.

לפירוט השינוי ראה סעיף 5.2 להלן בדבר ניתוח תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה.

סך ההתחייבויות לעמיתי הקרן והפנסיונרים בתקופת הדוח (כולל ההתחייבויות העתידיות) עלו מסך של כ-1,608 מיליון ש"ח לסך של כ-1,924 מיליון ש"ח. בתקופת הדוח עלה הגירעון האקטוארי של הקרן מסך של כ-53.2 מיליון ש"ח המהווה גירעון של כ-3.31% לסך של כ-123.9 מיליון ש"ח המהווה גירעון של כ-6.44%. הגידול בשיעור הגרעון האקטוארי מתום שנה קודמת עד למועד המאזן נובע בעיקר מירידה משוקללת בווקטור הריביות ומתשואת הקרן בפועל הגבוהה מהתשואה הצפויה שמיתנה את הגידול בגירעון.

ביום 3 במרס 2015 פרסם הממונה הבהרה למנהלי קרנות הפנסיה הוותיקות לפיה קרן שתוצאת המאזן האקטוארי השנתי שלה היא גירעון העולה על השיעור שנקבע בתקנון, נדרשת להפעיל את מנגנון האיזון האקטוארי רק אם שיעור השינוי הנדרש בהתחייבויות הקרן לשם איזון הקרן, עולה על השיעור הקבוע בתקנון הקרן להפעלת מנגנון איזון אקטוארי.

בהתאם לחישוב האקטוארי ליום המאזן לא נדרשת הפעלת מנגנון האיזון האקטוארי.

הערך הנוכחי של דמי הגמולים האמורים להתקבל בעתיד ירד מסך של כ-160 מיליון ש"ח לסך של כ-151 מיליון ש"ח. הסיוע הממשלתי וסבסוד הערד הצפויים עלה מסך של כ-209 מיליון ש"ח לסך של כ-254 מיליון ש"ח.

חישוב ההתחייבויות האקטואריות

חישוב ההתחייבויות נעשה על-פי הוראות הדיווח האקטוארי שמפרסם אגף שוק ההון: במסגרת הוראות אלה נקבעה מערכת הנחות חדשה אשר חלה על המאזנים האקטואריים החל מיום 31 בדצמבר 1999. מערכת ההנחות משקפת שיפורים בתוחלת החיים, התאמת נתונים דמוגרפיים לנתוני קרנות הפנסיה ושילוב שיעורי עזיבה במינון שמרני בלוחות הגריעה. החישובים נערכים בהתאם לסוגי האוכלוסיות השונות (עמיתים ותיקים שהצטרפו לקרן עד ליום 31 בדצמבר 1994 ועמיתי דור הביניים אשר הצטרפו בין החודשים ינואר ומרס 1995) בהתחשב באגרות החוב המיועדות שהונפקו בגין האוכלוסיות האמורות.

ביום 22 באפריל 2002 פרסם אגף שוק ההון הוראות לעדכון תקנוני קרנות הפנסיה, כדי ליישם את הנחת הירידה העתידית בשיעור התמותה. ההוראות מתייחסות למנות הפנסיה שיוקנו לעמיתים החל מיום 1 בנובמבר 2002. בהתאם להוראות הנ"ל, נערכו שינויים בתקנון הקרן.

הדוחות האקטואריים החל מיום 31 בדצמבר 2003 נערכו על פי בסיס אקטוארי מעודכן בהתאם להוראות הנ"ל.

בהתאם לדרישות אגף שוק ההון תוקן בשלהי 2007 תקנון הקרן באופן שישקף במקדמי הפנסיה תוחלת חיים ארוכה יותר. בהתאם, מנות הפנסיה הצפויות יהיו קטנות יותר.

תחולת המקדמים החדשים הינה, על פי הנחיית האוצר, לגבי הפקדות החל מחודש ינואר 2008 ואילך.

5. תוצאות הפעילות

5.1. ניתוח תוצאות הפעילות של החברה המנהלת

בתקופת הדוח הסתכמו הכנסות החברה המנהלת לסך של כ-4.8 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-4.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסות בתקופה מורכבות בעיקר מהכנסות מדמי ניהול. הוצאות החברה המנהלת בתקופת הדוח הסתכמו לסך של כ-2.9 מיליון ש"ח בדומה לתקופה המקבילה אשתקד. הוצאות שיווק מתוך סך ההוצאות בתקופה הסתכמו בסך של כ-0.74 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-0.65 בתקופה המקבילה אשתקד. לפירוט נוסף בדבר תוצאות פעילות החברה בתקופת הדוח, ראה דוחות כספיים ביניים של החברה המנהלת.

5.2. ניתוח תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה

בתקופת הדוח צברה הקרן הכנסות מהשקעות בסך של כ-166.2 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ-31.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. התוצאות מושפעות מפעילות שוק ההון בתקופות האמורות. השקעה בניירות ערך שאינם סחירים, הכוללת את אגרות החוב המיועדות של הקרן הניבה בתקופת הדוח הכנסות של כ-76.0 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ-19.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השקעה בניירות ערך סחירים הניבה בתקופת הדוח רווחים בסך של כ-73.9 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-8.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בסעיף פקדונות והלוואות נרשמו בתקופת הדוח הכנסות של כ-16.7 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-2.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הכנסות מסיוע ממשלתי ישיר בתקופת הדוח הסתכמו לסך של כ-6.1 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ-5.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הוצאות הקרן בתקופת הדוח הסתכמו בסך של כ-5.3 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ-5.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עודף ההכנסות של הקרן בתקופת הדוח הסתכם לסך של כ-167.1 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-31.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. דמי גמולים בתקופת הדוח הסתכמו לסך של כ-15.3 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-15.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. תשלומי פנסיה הסתכמו לסך של כ-11.7 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-10.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. החזרים לעמיתים (פדיונות) הסתכמו לסך של כ-4.8 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-4.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. סך הנכסים נטו בקרן גדלו בתקופת הדוח בכ-15.9% מסך של כ-1,043 מיליון ש"ח לסך של כ-1,209 מיליון ש"ח. לפירוט נוסף בדבר תוצאות פעילות הקרן בתקופת הדוח, ראה דוחות כספיים ביניים של הקרן.

6. תחזית זרמי כספים

בהיותה קרן סגורה לקליטת עמיתים חדשים, התנועה בקרן נובעת מהפקדות עמיתים קיימים, מפדיונות וממעבר למעמד של מקבלי קצבה. ראה לעניין זה את הדוח האקטוארי של הקרן ליום 31 בדצמבר 2018.

7. השפעת גורמים חיצוניים

תוצאות הפעילות של הקבוצה מושפעות באופן מהותי מהתשואות המושגות בשוק ההון ומהמצב הכלכלי, הפוליטי והביטחוני בארץ ובעולם. להלן התייחסות לגורמים המרכזיים בסביבה המקרו-כלכלית, אשר משפיעים על פעילות הקבוצה:

7.1. כללי

תמונת המקרו של הכלכלה העולמית ברבעון השלישי של שנת 2019 מראה שהסיכונים הנשקפים לכלכלה העולמית התגברו בעיקר לנוכח "מלחמת הסחר" בין ארצות הברית לסין, אי הוודאות לגבי פרישת בריטניה, המתרחשות במפרץ הפרסי והחשש להאטה בסין. קרן המטבע הבינלאומית עדכנה את תחזיות הצמיחה העולמית כלפי מטה.

בשווקים הפיננסיים נמשכה הירידה בתשואות האג"ח הממשלתיות, גם על רקע העמקת ההרחבה המוניטרית במשקים השונים.

בארצות הברית האינפלציה עלתה, שוק העבודה נותר חזק וכך גם הצריכה הפרטית, אך הפעילות בענף התעשייה המשיכה להיחלש, סנטימנט החברות נחלש והאינדיקאטורים האחרונים מצביעים על צמיחה מתונה יותר ברבעון השלישי. ה-FED הוריד את הריבית פעמיים במהלך הרבעון (לטווח של 1.75%-2.0%).

באירופה, הצריכה הפרטית נותרה יציבה אך הייצור התעשייתי המשיך להתכווץ ומעיב בעיקר על כלכלת גרמניה מוטת התעשייה, האינדיקאטורים האחרונים מצביעים על האטה בצמיחה ברבעון השלישי. האינפלציה בגוש האירו נותרה נמוכה וה-ECB הפחית את הריבית ב-0.1 נק' האחוז, ונקט בצעדי הרחבה משמעותיים נוספים.

הצמיחה בסין הוסיפה להתמתן והשלכות מלחמת הסחר וההאטה בקצב הצמיחה הביאו את הממשל להמשיך בצעדי הרחבה מוניטריים.

7.2. התפתחויות במשק הישראלי

לפי האינדיקאטורים הראשוניים הצמיחה ברבעון השלישי של שנת 2019 האיצה בהשוואה לרבעון השני. שיעור האבטלה ירד ל-3.7% ברבעון בשלישי, אך זאת במקביל לירידה בשיעורי ההשתתפות והתעסוקה.

נתוני הצמיחה הראשוניים לרבעון השלישי יפורסמו ביום 17 בנובמבר 2019.

7.3. שוק המניות

בסיכום הרבעון השלישי של שנת 2019 מדד MSCI העולמי (ברוטו במונחים דולריים) עלה ב-0.7% אך המדד המקביל של השווקים המתעוררים ירד ב-4.1%. במהלך אותה התקופה בישראל מדד ת"א 125 עלה ב-3.2% עם עלייה של 9.2% במדד ת"א 90. מחזור המסחר היומי הממוצע במניות והמירים עמד על 1.4 מיליארד ש"ח במהלך הרבעון השלישי, עלייה של כ-1% בהשוואה לרבעון המקביל בשנה שעברה.

7.4. שוק איגרות החוב

במהלך הרבעון השלישי של שנת 2019 מדד האג"ח הכללי עלה ב-2.6%, באותה התקופה מדד האג"ח הממשלתיות עלה ב-3.5% ומדד האג"ח הקונצרני עלה ב-1.4%. במהלך הרבעון, מחזור המסחר היומי באג"ח עמד על 3.7 מיליארד ש"ח, עלייה של 13% בהשוואה לרבעון המקביל בשנה שעברה.

7.5. קרנות נאמנות

ברבעון השלישי של שנת 2019 קרנות הנאמנות רשמו גיוסים נטו של כ-5.8 מיליארד ש"ח. בלטו לשלילה קרנות הנאמנות המתמחות בחו"ל (מינוס 0.2 מיליארד ש"ח) אך נרשמו גיוסים בקרנות המתמחות באג"ח (4 מיליארד ש"ח).

7.6. שוק המט"ח

במהלך הרבעון השלישי של שנת 2019 התחזק השקל ב-4.4% מול סל המטבעות הנומינלי של בנק ישראל; 2.4% ייסוף מול הדולר ו-6.3% מול האירו. הגורמים העיקריים להתחזקות השקל היו הגידול בעודף בחשבון השוטר של מאזן התשלומים, לצד הציפייה לתחילת יצוא הגז וצירופה הצפוי של ישראל למדד האג"ח הבינלאומי.

7.7. אינפלציה

על פי המדד האחרון הידוע בסוף הרבעון (אוגוסט) מדד המחירים לצרכן ירד ב-0.7% במהלך הרבעון השלישי של שנת 2019 (יוני-אוגוסט), והאינפלציה ב-12 החודשים האחרונים עד אוגוסט הסתכמה ב-0.6%, מתחת ליעד האינפלציה. סעיפי ההלבשה-והנעלה, והירקות-והפירות היו התורמים העיקריים לירידה במדד במהלך הרבעון השלישי.

7.8. ריבית בנק ישראל

ריבית בנק ישראל נותרה ללא שינוי על 0.25% גם במהלך הרבעון השלישי של שנת 2019.

7.9. השכר המבוטח הממוצע בקרן

השכר המבוטח הממוצע בקרן הפנסיה ירד בתקופת הדוח בשיעור ריאלי של כ-2.0%.

8. גורמים חיצוניים - רגולציה

8.1. הוראות לניהול קרנות פנסיה ותיקות מאוזנות: בחודש מרס 1995 החליטה ממשלת ישראל על שינויים בהסדרי הפנסיה במשק. בחודש ספטמבר 1995 פורסמו הנחיות האוצר המסדירות הקמת קרנות פנסיה חדשות ליישום ההסדרים החדשים ונקבע כי הן תחולנה החל מ-1 בינואר 1995, דהיינו, עתידית, שמנוהלת על ידי החברה, מנועה מלקבל עמיתים חדשים החל מתאריך זה. לעניין עמיתים שהצטרפו לעתידית בתקופה שבין ינואר 1995 לבין מרס 1995 ראה סעיף 3.2 לעיל.

8.2. במהלך חודש יוני 2003 פורסמה הוראת שעה בדבר מעבר עמיתים בין קרנות פנסיה ותיקות, שעיקרה הוא: (1) עמית בקרן ותיקה שהפסיק את תשלומיו לקרן לתקופה שאינה עולה על 24 חודשים רשאי להצטרף רק לקרן הפנסיה הוותיקה שהיה מבוטח בה ערב הפסקת התשלומים כאמור, ו-(2) על אף האמור בפסקה (1), עמית בקרן ותיקה שהפסיק את תשלומיו לקרן לתקופה שאינה עולה על 24 חודשים והחל לעבוד אצל מעביד המחויב לפי הוראות הסכם קיבוצי שנחתם לפני 1 ביוני 2003 לבטח את כל עובדיו בקרן האחרת, יוכל להצטרף לאותה קרן ותיקה אחרת, ובלבד שהיה רשאי להצטרף לקרן האחרת לפי ההוראות לניהול קרנות פנסיה ותיקות.

8.3. במהלך חודש אוגוסט 2003 פורסמו תנאי ההשקעה החדשים לפיהם, יונפקו לקרנות הפנסיה הוותיקות אג"ח מיועדות נושאות ריבית ריאלית של 4.8% לשנה, וקרן הפנסיה תשקיע בכל עת 30% משווי נכסיה באג"ח אלה. את יתרת נכסיה (מעבר ל-30% המושקע באג"ח המיועדות) תשקיע הקרן בנכסים סולידיים בהתאם לחלוקה הבאה: 50% משווי נכסיה רק באג"ח של מדינת ישראל, 13% משווי נכסיה בהלוואות ופיקדונות המדורגים A לפחות או גם באג"ח של מדינת ישראל ואת 7% הנותרים בהשקעות חופשיות, כפי שהיה בעבר.

8.4. במהלך חודש דצמבר 2003 הוחלט שקרנות הפנסיה הוותיקות המאוזנות יקבלו סיוע כספי מאוצר המדינה בגין כל שנת כספים החל משנת 2004 ואילך בגין השקעות הקרן ובהתאם למנגנון שנקבע על ידי משרד האוצר.

8.5. כרית הביטחון

ביום 29 בינואר 2017 פורסם חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תיקון מס' 33), התשע"ז-2017, אשר מטרתו להעניק סיוע ממשלתי לקרנות הפנסיה הוותיקות שאינן בהסדר באמצעות העברת כספים מתקציב המדינה (להלן: "כרית הביטחון"), כדי למתן את השפעת הריבית על זכויותיהם של העמיתים בקרנות האמורות בכפוף לעריכת שינויים בתקנון הקרן בדבר זכויות וחובות של העמיתים בהן. למידע נוסף ראה ביאור ג.1 לדוחות הכספיים של הקרן.

8.6. מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על תחום הפעילות

הפעילות בתחום חסכון ארוך טווח כפופה, בין היתר, להוראות חוק הפיקוח, חוק קופות הגמל והתקנות שהותקנו מכוחם, ולהוראות הממונה, כפי שהן מתפרסמות מעת לעת.

הפעילות בתחום זה מושפעת במידה רבה מהחקיקה בתחום המיסוי, שיש לה השלכות על כדאיות ההשקעה של המבוטחים או של עמיתי קרנות הפנסיה וקופות הגמל במוצרים השונים הקיימים בתחום.

להלן תמצית ההסדרים החוקיים והוראות הדין העיקריים בעלי השלכה על הדוחות הכספיים של החברה שפורסמו בתקופת הדוח או אחריה - עד למועד פרסום דוח זה. להוראות אלו עשויה להיות השלכה על פעילות החברה מבחינה עסקית, מיכונית ותפעולית.

8.6.1. הוראות דין

ביום 10 באפריל 2019 פורסם ברשומות צו הגנת הפרטיות (קביעת גופים ציבוריים) (תיקון), התשע"ח-2019, במסגרתו נקבע כי קרן פנסיה תיחשב כגוף מוסדי ותהיה רשאית לקבל מידע, לצורך בדיקת זכאות להמשך קבלת קצבה בידי מקבל קצבה מקרן הפנסיה, בהתאם לנתונים שבידי רשות האוכלוסין וההגירה, על שהות מקבל קצבה מחוץ לישראל למשך תקופה רצופה העולה על שישה חודשים.

בהמשך לפרסום הצו, ביום 7 באוקטובר 2019 פרסם הממונה חוזר שעניינו תשלומים למקבלי קצבאות שיצאו מהארץ לתקופה ממושכת, במסגרתו נקבעו הוראות לעניין חובת קרנות הפנסיה לפנות לרשות האוכלוסין וההגירה לצורך קבלת מידע על שהות מקבל קצבה מחוץ לישראל על מנת לאמת את היותו בחיים, הוראות לעניין הליך הפנייה של החברות המנהלות של קרנות הפנסיה למקבלי הקצבה בדרישה להמצאת אישור חיים והוראות לעניין התנהלות קרנות הפנסיה במקרה של אי המצאת אישור חיים.

8.6.2. חוזרים

8.6.2.1. **ביום 6 בנובמבר 2019 פרסם הממונה חוזר שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין**

מדידת התחייבויות – עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בביטוח חיים ועדכון מודל שיפורי תמותה לחברות ביטוח ולקרנות פנסיה, לפיו יש לעדכן את הנחות ברירת המחדל שעל בסיסן יחשבו חברות הביטוח והחברות המנהלות את מקדמי הקצבה במועד הפרישה בפוליסות ביטוח חיים, את ההתחייבויות בגין פוליסות ביטוח חיים וכן את חישוב המאזן האקטוארי של קרנות הפנסיה. הוראות החוזר יחולו החל מהדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2019. לעניין השפעת החוזר על הדוחות הכספיים ראה ביאור 9 בדוח הכספי של הקרן.

8.6.2.2. **ביום 16 ביולי 2019 פורסם חוזר שעניינו שירות ללקוחות גופים מוסדיים – תיקון**,

המוסיף הוראות פרטניות שנועדו לשפר את טיב השירות הניתן ללקוחות על ידי הגופים המוסדיים, וביניהן, חובתו של גוף מוסדי המספק שירות טלפוני הכולל מערכת אוטומטית לניתוב שיחות לתת מענה אנושי מקצועי ללקוח תוך 5 דקות מסיום הנתב, עם אפשרות חריגה ממשך הזמן כאמור לכל היותר ב-10% מהפניות בממוצע שנתי. הוראות החוזר יחולו על כל גוף מוסדי למעט קופת גמל מרכזית לפיצויים אשר העמית היחיד בה הוא הבנק וקופת גמל מרכזית לקצבה, 9 חודשים לאחר יום הפרסום, למעט ההוראה לעניין זמני המענה שתחילתה ביום 25 ביולי 2019.

8.6.2.3. **ביום 8 בנובמבר 2017 פורסם חוזר שעניינו אופן הפקדת תשלומים לקופת גמל**, הקובע

הוראות לעניין אופן הפקדת התשלומים לקופת גמל, הפרטים שעל מעסיק למסור לחברה המנהלת בעת ההפקדה, מועדים להפקדת התשלומים ואישורים שעל חברה מנהלת להמציא לעמיתים, ולעניין עמיתים שכירים – גם למעסיקיהם, בקופת גמל שבניהולה. בחוזר נקבעו מועדי תחילה שונים בהתאם לגודל המעסיק.

ביום 24 בינואר 2019 פורסם חוזר שעניינו אופן הפקדת תשלומים לקופת גמל - תיקון,

אשר משנה את מועדי התחילה של הוראות החוזר המקורי עבור מעסיקים שלהם פחות מעשרים עובדים.

8.6.3. טיוטות חוזרים

8.6.3.1. **ביום 1 במאי 2018 פרסם הממונה חוזר שעניינו מרכיבי חשבון בקופת גמל**, אשר קובע

הוראות לעניין רישום מרכיבי חשבון בקופת גמל, ניהול רשומות נפרדות בקופת גמל ובקרן

השתלמות, רישום מרכיבי חשבון עבור עמית שכיר ועבור עמית עצמאי, והוראות לעניין רישום וייחוס תשלומים, רווחים, הפקדות, הוצאות ודמי ביטוח.

ביום 29 ביולי 2019 פרסם הממונה חוזר שעניינו מרכיבי חשבון בקופת גמל – תיקון, הדוחה את תחילת הסעיף הקובע הוראות לעניין הסבת תשלומים פטורים לתשלומים שאינם פטורים ולהיפך, במטרה לאפשר לעמית שיש בידו יותר מקופת גמל אחת לבצע משיכה של התשלומים הפטורים בכל קופת גמל שיבחר, ליום 1 בינואר 2020.

9. נושאים שאליהם הפנה רואה החשבון את תשומת הלב

רואה החשבון של החברה לא הפנה את תשומת הלב לעניינים מיוחדים בחוות דעתו. עם זאת, רואה החשבון ציין בחוות דעתו על הדוחות הכספיים ביניים של החברה המנהלת כי "מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 9 לדוחות הכספיים ביניים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות".

כמו כן, ציין רואה החשבון בחוות דעתו על הדוחות הכספיים ביניים של הקרן כי "מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 1ג' לדוחות הכספיים ביניים בדבר הגרעון האקטוארי של הקרן".

10. בקרות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח

בקרות ונהלים לגבי הגילוי:

הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף עם המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הנן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי:

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 בספטמבר 2019 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

דודי לייזנר
מנכ"ל

ניר כהן
יו"ר הדירקטוריון

21 בנובמבר, 2019

הצהרה (Certification)

אני, דודי לייזנר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של לעתיד - חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2019 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
 4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכך-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכך-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי. וכך-
 5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכך-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

21 בנובמבר, 2019

דודי לייזנר, מנכ"ל

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (Certification)

אני, רם גבל, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של לעתיד - חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2019 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמציגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכך-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכך-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי. וכך-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:

(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכך-

(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

21 בנובמבר, 2019

רם גבל, סמנכ"ל כספים

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

לעתיד - חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ

דוחות כספיים ביניים

ליום 30 בספטמבר 2019

(בלתי מבוקרים)

תוכן עניינים

2	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
3	דוחות ביניים על המצב הכספי
4	דוחות ביניים רווח והפסד
5	דוחות ביניים על רווח והפסד ורווח כולל אחר
6	דוחות ביניים על השינויים בהון
9	דוחות ביניים על תזרימי מזומנים
10	ביאור 1 - כללי
11	ביאור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים
11	ביאור 3 - מדיניות חשבונאית
11	ביאור 4 - ניהול סיכונים פיננסיים
11	ביאור 5 - מכשירים פיננסיים
11	ביאור 6 - הון עצמי ודרישות הון
12	ביאור 7 - מסים על הכנסה
13	ביאור 8 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים
14	ביאור 9 - התחייבויות תלויות

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של לעתיד - חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של לעתיד חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן - החברה), הכולל את דוחות הביניים על המצב הכספי ליום 30 בספטמבר 2019 ואת דוחות הביניים על רווח והפסד, על רווח והפסד ורווח כולל אחר, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון וההנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 "דיווח כספי לתקופות ביניים" כפי שאומץ על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון ובהתאם להנחיות ולדרישות הגילוי שנקבעו על ידו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34, כפי שאומץ על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון ובהתאם להנחיות ולדרישות שנקבעו על ידו.

פסקת הדגש עניין (הפניית תשומת לב)

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 9 לדוחות הכספיים ביניים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

סומך חייקין
רואי חשבון

21 בנובמבר 2019

31 בדצמבר	30 בספטמבר		ביאור	
2018	2018	2019		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
898	894	487		נכסים
531	564	3		נכסי מסים נדחים
1,429	1,458	490		חייבים ויתרות חובה
12,936	12,593	13,400	5	השקעות פיננסיות
				נכסי חוב סחירים
1,526	1,526	3,871		מזומנים ושווי מזומנים
15,891	15,577	17,761		סך כל הנכסים
4	4	4	6	הון
4,865	4,865	4,865		הון מניות
74	175	327		תקבולים על חשבון מניות
10,639	10,248	11,958		קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה
15,582	15,292	17,154		עודפים
-	-	300		סך כל ההון
309	285	307		התחייבויות
309	285	607		התחייבויות בגין מסים שוטפים
15,891	15,577	17,761		זכאים ויתרות זכות
				סך כל ההתחייבויות
				סך כל ההון וההתחייבויות

רם גבל
סמנכ"ל כספים

דודי ליידנר
מנכ"ל

ניר כהן
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 21 בנובמבר 2019

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		ביאור
	2018	2018	2018	2019	
(מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	
5,109	1,289	1,589	3,811	4,685	הכנסות
187	47	1	147	147	דמי ניהול מקרן פנסיה, נטו רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
5,296	1,336	1,590	3,958	4,832	סך כל ההכנסות
833	282	241	650	735	הוצאות
2,943	738	735	2,205	2,213	עמלות והוצאות שיווק הנהלה וכלליות
3,776	1,020	976	2,855	2,948	סך כל ההוצאות
1,520	316	614	1,103	1,884	רווח לפני מסים על הכנסה
(316)	(70)	(220)	(290)	(565)	7 מסים על הכנסה
1,204	246	394	813	1,319	רווח לתקופה

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות ביניים על רווח והפסד ורווח כולל אחר

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		ביאור
	2018	2018	2018	2019	
(מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	
1,204	246	394	813	1,319	רווח לתקופה
					רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה :
					פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד
(239)	(7)	126	(113)	382	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(15)	-	(7)	(9)	19	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
59	2	(41)	28	(148)	מסים על הכנסה בגין פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד
(195)	(5)	78	(94)	253	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל האחר לתקופה שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
1,009	241	472	719	1,572	סך כל הרווח הכולל לתקופה

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות ביניים על השינויים בהון

סך הכל הון אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים		תקבולים על	
		למכירה אלפי ש"ח	למכירה אלפי ש"ח	חשבון מניות אלפי ש"ח	חשבון מניות אלפי ש"ח
15,582	10,639	74	4,865	4	
1,319	1,319	-	-	-	
382	-	382	-	-	
19	-	19	-	-	
(148)	-	(148)	-	-	
253	-	253	-	-	
17,154	11,958	327	4,865	4	

**לתקופה של תשעה חודשים
שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2019 (בלתי
מבוקר)**

יתרה ליום 1 בינואר 2019

רווח לתקופה

רכיבים של רווח כולל אחר לתקופה:

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
המסווגים כזמינים למכירה

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח
והפסד

מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של
רווח כולל אחר

סך כל הרווח הכולל האחר לתקופה, נטו ממש

יתרה ליום 30 בספטמבר 2019

סך הכל הון אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים		תקבולים על	
		למכירה אלפי ש"ח	למכירה אלפי ש"ח	חשבון מניות אלפי ש"ח	חשבון מניות אלפי ש"ח
14,573	9,435	269	4,865	4	
813	813	-	-	-	
(113)	-	(113)	-	-	
(9)	-	(9)	-	-	
28	-	28	-	-	
(94)	-	(94)	-	-	
15,292	10,248	175	4,865	4	

**לתקופה של תשעה חודשים
שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2018 (בלתי
מבוקר)**

יתרה ליום 1 בינואר 2018

רווח לתקופה

רכיבים של הפסד כולל אחר לתקופה:

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
המסווגים כזמינים למכירה

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח
והפסד

מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של הפסד
כולל אחר

סך כל הפסד הכולל האחר לתקופה, נטו ממש

יתרה ליום 30 בספטמבר 2018

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות ביניים על השינויים בהון

סך הכל הון אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה		תקבולים על חשבון מניות אלפי ש"ח	הון מניות אלפי ש"ח
		אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
16,682	11,564	249	4,865	4	
394	394	-	-	-	
126	-	126	-	-	
(7)	-	(7)	-	-	
(41)	-	(41)	-	-	
78	-	78	-	-	
<u>17,154</u>	<u>11,958</u>	<u>327</u>	<u>4,865</u>	<u>4</u>	

לתקופה של שלושה חודשים
שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2019 (בלתי
מבוקר)

יתרה ליום 1 ביולי 2019

רווח לתקופה

רכיבים של רווח כולל אחר לתקופה:

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
המסווגים כזמינים למכירה

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח
והפסד

מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח
(הפסד) כולל אחר

סך כל הרווח הכולל האחר לתקופה, נטו ממס

יתרה ליום 30 בספטמבר 2019

סך הכל הון אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה		תקבולים על חשבון מניות אלפי ש"ח	הון מניות אלפי ש"ח
		אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
14,787	9,661	257	4,865	4	
341	341	-	-	-	
(92)	-	(92)	-	-	
(7)	-	(7)	-	-	
22	-	22	-	-	
(77)	-	(77)	-	-	
<u>15,051</u>	<u>10,002</u>	<u>180</u>	<u>4,865</u>	<u>4</u>	

לתקופה של שלושה חודשים
שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2018 (בלתי
מבוקר)

יתרה ליום 1 באפריל 2018

רווח לתקופה

רכיבים של הפסד כולל אחר לתקופה:

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
המסווגים כזמינים למכירה

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח
והפסד

מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של הפסד
כולל אחר

סך כל הפסד הכולל האחר לתקופה, נטו ממס

יתרה ליום 30 בספטמבר 2018

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך הכל הון אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים	תקבולים על חשבון מניות	הון מניות
		למכירה אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
14,573	9,435	269	4,865	4
1,204	1,204	-	-	-
(239)	-	(239)	-	-
(15)	-	(15)	-	-
59	-	59	-	-
(195)	-	(195)	-	-
15,582	10,639	74	4,865	4

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018
(מבוקר)

יתרה ליום 1 בינואר 2018

רווח לשנה

רכיבים של הפסד כולל אחר לשנה:

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
המסווגים כזמינים למכירה

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים
המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח
רווח והפסד

מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של
הפסד כולל אחר

סך כל ההפסד הכולל האחר לתקופה, נטו
ממס

יתרה ליום 31 בדצמבר 2018

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות ביניים על תזרימי מזומנים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		
	2018	2019	2018	2019	
(מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	
1,204	244	394	813	1,319	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת רווח לתקופה
					פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים:
(185)	(46)	-	(145)	(143)	רווחים נטו מהשקעות פיננסיות:
316	69	220	290	565	נכסי חוב סחירים
131	23	220	145	422	מסים על הכנסה
					שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:
(33)	(19)	27	(67)	526	שינוי בחייבים ויתרות חובה
83	3	2	59	(2)	שינוי בזכאים ויתרות זכות
50	(16)	29	(8)	524	
287	29	46	257	299	מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה: ריבית שהתקבלה
1,672	280	689	1,207	2,564	מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת
(2,699)	(1,842)	67	(2,234)	(219)	תזרימי מזומנים מפעילות השקעה מכירות, נטו של השקעות פיננסיות
(1,027)	(1,560)	756	(1,027)	2,345	עלייה (ירידה), נטו במזומנים ושווי מזומנים
2,553	3,088	3,115	2,553	1,526	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
1,526	1,526	3,871	1,526	3,871	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 - כללי

היישות המדווחת

א. לעתיד - חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן - החברה או לעתיד) הינה חברה בעלת רישיון מבטח בענף הפנסיה. רישיון זה ביחד עם אישור קופת גמל לקצבה מאפשר לה להפעיל את תוכנית הפנסיה.

החברה הינה תושבת ישראל, נתאגדה בישראל וכתובתה: רחוב אבא הלל 3, רמת גן.

עד ליום 1 בינואר 2016 הוחזקה החברה בשיעור של 79% על-ידי ידידים הולדינג וניהול (1984) בע"מ (להלן - ידידים הולדינג), אשר הינה בבעלות ובשליטה מלאה במישרין ובעקיפין של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן - החברה האם הסופית או הראל השקעות), שמנייתה נסחרת בבורסה לניירות ערך בתל-אביב. החל ממועד זה, כחלק משינוי מבני בתחום הפנסיה בקבוצה, הועברה החברה לאחזקה ישירה על ידי הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן - החברה האם או הראל ביטוח) שהינה חברה בבעלות מלאה של החברה האם הסופית.

ב. קרן הפנסיה שבניהול החברה:

שם הקרן	סוג הקרן
עתידי קופת פנסיה (להלן - "עתידי" או "הקרן")	קרן ותיקה (לא בניהול מיוחד)

ג. במרס 1995 החליטה ממשלת ישראל על שינויים בהסדרי הפנסיה במשק. בספטמבר 1995 פורסמו הנחיות האוצר, המסדירות הקמת קרנות פנסיה חדשות להפעלת ההסדרים החדשים ונקבע כי הן תחולנה החל מיום 1 בינואר 1995, דהיינו, עתידי מנועה מלקבל עמיתים חדשים החל מתאריך זה.

במסגרת חקיקת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), תשס"ה-2005 (להלן - חוק קופות הגמל) נקבעה הוראה לפיה על קופת גמל תאגידית לחדול להיות תאגיד ולהפוך לחשבון נאמנות לא יאוחר מיום 8 במאי 2007. מכיוון שעתידי היתה קופה תאגידית, פעלה החברה להפיכתה של עתידי לחשבון נאמנות שינוהל על ידי החברה.

לאור התנגדות של קבוצת המיעוט, פנתה החברה לבית המשפט לעניין זכאותה לעריכת השינוי המבני ונקבע על ידו כי הסמכות לבצע שינוי מבני היא של החברה.

ביום 25 בינואר 2015 התקבל אישור הממונה להעברת הניהול בנאמנות של עתידי לחברה. בנוסף, במסגרת זו בוטל רישיון המבטח של עתידי והוענק רישיון מבטח לחברה. לאור אישור הממונה להעברת הניהול כמפורט לעיל, פורקה חברת עתידי קופת פנסיה בע"מ.

ד. לנכסי הקרן (להלן - הנכסים) ולהכנסות מאותם נכסים לא ניתן ביטוי בדוחות הכספיים ביניים של החברה מאחר שלחברה אין חלק בנכסים, בהכנסות ובהוצאות של הקרן.

ביאור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים

א. הצהרה על עמידה בתקני דיווח כספי בינלאומיים

הדוחות הכספיים ביניים נערכו בהתאם ל-34 IAS, דיווח כספי לתקופות ביניים, כפי שאומץ על ידי הממונה ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידו ואינם כוללים את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותם ביחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (להלן - הדוחות הכספיים השנתיים).

הדוחות הכספיים ביניים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 21 בנובמבר 2019.

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת הדוחות הכספיים ביניים בהתאם ל-IFRS, נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. ההערכות ושיקול הדעת, בהם השתמשה הנהלת החברה לצורך יישום המדיניות החשבונאית בהכנת הדוחות הכספיים ביניים עקביים לאלה בהם השתמשה בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

ביאור 3 - מדיניות חשבונאית

א. המדיניות החשבונאית של החברה בדוחות כספיים ביניים אלה, הינה המדיניות שישומה בדוחות הכספיים השנתיים.

ב. יישום לראשונה של תיקונים לתקנים

תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 16 (להלן - התקן)

התקן מחליף את תקן בינלאומי מספר 17 חכירות (IAS17) ואת הפרשנויות הקשורות לתקן. הוראות התקן מבטלות את הדרישה הקיימת מחוכרים לסיווג החכירה כתפעולית או מימונית. חלף זאת, לעניין חוכרים מציג התקן מודל אחר לטיפול החשבונאי בכל החכירות, לפיו על החוכר להכיר בנכס זכות שימוש ובהתחייבות בגין חכירה בדוחותיו הכספיים. ליישום התקן אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של החברה.

ביאור 4 - ניהול סיכונים פיננסיים

מדיניות ניהול הסיכונים הפיננסיים של החברה זהה לזו המתוארת בביאורים לדוחות הכספיים השנתיים.

ביאור 5 - מכשירים פיננסיים

הערך בספרים של נכסים פיננסיים מסוימים לרבות מזומנים ושווי מזומנים, חייבים והשקעות פיננסיות, תואם או קרוב לשווי ההוגן שלהם. השקעות פיננסיות נמדדו בשווי הוגן על בסיס עיתי, תוך שימוש בשיטת הערכה של מחיר מצוטט (לא מתואם) בשוק פעיל למכשירים זהים (רמה 1).

ביאור 6 - הון עצמי ודרישות הון

א. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה כפופה לדרישות הון הנקבעות על ידי הממונה.

ביאור 6 - הון עצמי ודרישות הון (המשך)

ב. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב-2012 (להלן - תקנות ההון) והנחיות הממונה.

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
	2018	2019	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
10,000	10,000	10,000	הסכום הנדרש למועד הדיווח על פי תקנות ההון
15,582	15,292	17,154	הון עצמי קיים
5,582	5,292	7,154	עודף

נכון למועד הדוח, החברה עומדת בהוראות התקנות כאמור.

מלבד הדרישות הכלליות בחוק החברות, חלוקת דיבידנד מעודפי ההון בחברה מנהלת כפופה גם לדרישות נזילות ועמידה בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012.

ביאור 7 - מסים על הכנסה

שיעורי המס החלים על הכנסות החברה

ביום 22 בדצמבר 2016 פורסם ברשומות חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2017 ו-2018), התשע"ז-2016, אשר קבע, בין היתר, את הורדת שיעור מס חברות משיעור של 25% ל-23% בשתי פעימות. הפעימה הראשונה לשיעור של 24%, החל מינואר 2017 והפעימה השנייה לשיעור של 23% החל מינואר 2018 ואילך.

ביום 17 במרס 2019 אישרו שלטונות מע"מ את בקשת החברה לשינוי סיווג מעוסק למוסד כספי החל מיום 1 בינואר 2019, וזאת בהמשך לשינוי המבני שבוצע בחברה כמתואר בביאור ג1. לעיל.

שיעור המס הסטטוטורי החל על החברה הינו כדלקמן:

שנה	שיעור מס חברות	שיעור מס רווח	שיעור מס במוסדות כספיים
2018	23%	-	-
2019 ואילך	23%	17%	34.19%

ביאור 8 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

בהמשך לביאור 17 בדבר יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים בדוחות הכספיים השנתיים, בנוגע להתקשרויות, לא חל שינוי בהסכמים מול צדדים קשורים. עסקאות בוצעו במהלך העסקים השוטף והיתרות הינן לזמן קצר. להלן היתרות והעסקאות מול צדדים קשורים לתקופות המדווחות:

א. יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

בעל עניין וצדדים קשורים אחרים אלפי ש"ח	חברות בשליטה משותפת אלפי ש"ח	חברות בעלות שליטה אלפי ש"ח
125	115	44
88	101	68
90	129	67

ב. עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

בעל עניין וצדדים קשורים אחרים אלפי ש"ח	חברות בשליטה משותפת אלפי ש"ח
-	2,222
696	-
-	2,206
609	-
-	744
230	-
-	738
170	-
-	2,947
784	-

ביאור 9 - התחייבויות תלויות

א. קיימת חשיפה כללית, אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי החברה לעמיתי הקרן שבניהולה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשניות ואחרות, עקב פערי מידע בין החברה לבין עמיתי קרן הפנסיה, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטוריים. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם מוצרים פנסיוניים ארוכי טווח המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006. פרשנות חדשה לאמור במוצרים פנסיוניים ארוכי טווח עלולה לעיתים להשפיע על הרווחיות העתידית של החברה בגין המוצרים הקיימים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי ללקוחות בגין פעילות העבר. כמו כן, קיימת חשיפה בשל שינויים רגולטוריים והנחיות של הממונה, בחוזרים שהינם בתוקף ובטיוטות חוזרים שעדיין מתקיימים דיונים לגביהן, וכן ב"עמדות ממונה" ו"הכרעות עקרוניות" בנושאים שונים שחלקם בעלי השלכות תפעוליות ומשפטיות נרחבות. חשיפה זו מוגברת בתחום החסכון הפנסיוני בו פועלת החברה. בתחום זה התקשרויות עם העמיתים הינן לאורך שנים רבות במהלכן עשויים להתרחש שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. זכויות העמיתים מנוהלות באמצעות מערכות מיכוניות מורכבות, אשר לאור השינויים כאמור, יש צורך להתאימן באופן שוטף. כל אלו יוצרים חשיפה תפעולית ומיכונית מוגברת בתחום זה.

ב. חוק הגנת השכר, התשי"ח-1958 והתקנות שהותקנו על פיו, מטילים חובות על הקופות, בנסיבות שפורטו בחוק, בגין חובות של מעבידים לעובדיהם אשר לא סולקו במועדם על ידי העברת כספים לקופות. קיימת אי ודאות בכל הקשור לגובה הסכומים שבפיגור, כמו גם לעצם מחויבות המעבידים בנושא, וזאת בין היתר, בשל סיבות שונות לאי העברת כספים לקופות האופייניות לסקטור קופות הגמל (כגון: הפסקת יחסי עובד-מעביד, העברת כספים לקופה אחרת וכיוצ"ב).
להערכת החברה הסכומים הינם בהיקפים שאינם מהותיים. על מנת לגבות את החובות, כאמור, שולחת החברה מכתבי התראה למעבידים ולעמיתים ובמידת הצורך מגישה תביעות כנגד המעבידים החייבים.

ג. להלן תיאור של תביעה הנוגעת לחברה שתוארה בביאור 19.א.2) לדוחות הכספיים השנתיים, אשר לא חלו בה שינויים עד לתאריך חתימת הדוחות:

ביוני 2004 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תביעה ובקשה לאישורה כתביעה נגזרת נגד ידידים הולדינג (החברה האם בעת הגשת התביעה), נגד יושב ראש החברה לשעבר ומנכ"ל החברה לשעבר ונגד החברה שהייתה בעלת השליטה בחברה האם בעת הגשת התביעה, הראל שירותי ניהול קרנות פנסיה (1987) בע"מ (בשמה הקודם, ידידים סוכנויות לביטוח (1987) בע"מ), אשר לימים מוזגה עם הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן - הנתבעים), על ידי בעלי מניות המיעוט בחברה (להלן - התובעים) בסכום של 15,605,000 ש"ח. עניינה של התביעה פיצוי עתידית בגין שימוש במשאבים שונים של עתידית, כגון: שימוש בתשתית התפעול, במוניטין, שימוש בקניינה של עתידית, בגין נטילת קרן פנסיה ממשכיה ובגין אובדן רווחים. ביולי 2010 החליט בית המשפט לקבל את בקשת התובעים להכיר בתביעה כתביעה נגזרת בשם לעתיד. בנוסף, תובעים התובעים עמלות בסך של 3,177,000 ש"ח במסגרת התביעה האישית שלהם נגד הנתבעים.

באוגוסט 2015 ניתן פסק דין במסגרתו דחה השופט את התביעה הנגזרת במלואה וקיבל את תביעתם האישית של התובעים לתשלום עמלות ותמלוגים מטעם לעתיד.

באוקטובר 2015 הגישו התובעים לבית המשפט העליון הודעת ערעור על דחיית התביעה הנגזרת. במסגרת הודעת הערעור, מבקשים התובעים לבטל את פסק הדין ולקבל את התביעה הנגזרת ולחילופין, להשיב את התיק לבית המשפט המחוזי על מנת שידון בשאלת גובה הנזק.

להערכת יועציה המשפטית של החברה סיכויי קבלת הערעור נמוכים מסיכויי דחייתו.

בהמשך לפסק הדין בתביעה האישית, העבירה החברה במהלך החודשים ספטמבר-דצמבר 2015 לתובעים את הסכומים המשקפים להערכתה את מלוא הסכום אותו היא חייבת לתובעים בהתאם להוראות פסק הדין, אולם התובעים טענו כי הסכום שהועבר אינו מהווה את הסך הסופי לו הם זכאים בהתאם לפסק הדין. בהתאם לכך, מונה מומחה מטעם בית המשפט לצורך הכרעה בסוגיות הכספיות שבמחלוקת. עיקר המחלוקת בין הצדדים נגעה לעניין הריביות שיש להוסיף על סכום הקרן. במסגרת הדיונים עם המומחה שמונה נתגלו מחלוקות נוספות בין הצדדים. בהתאם לכך הוגשה בקשה לבית המשפט מטעם התובעים במסגרתה ביקשו כי המומחה יתייחס גם לסוגיית העמלות בגינה קיימת מחלוקת. לאחר שהתקיים דיון בעניין הגיעו הצדדים להסכמה לפיה המומחה יבדוק גם את עניין העמלות ובעניין הריבית התבקש בית המשפט לתת החלטה במחלוקת שבין הצדדים.

ביאור 9 - התחייבויות תלויות (המשך)

ג. (המשך)

באוגוסט 2016 התקבלה החלטת בית המשפט המקבלת את עמדת הנתבעים, כי הריבית לפיה יבצע המומחה את הבדיקה ויערוך את תחשיב התגמולים היא הריבית בגין איחור בהעברת כספים מהמערכת הבנקאית.

בינואר 2017 הוגשה לבית המשפט חוות דעת חלקית של המומחה מטעם בית המשפט בנושא התמלוגים ובנושא שכר הדירקטורים. בעקבות הכרעת המומחה בנושאים האמורים שולם לתובעים בפברואר 2017 סכום העומד על 322,356 ש"ח.

בפברואר 2018 הגיש המומחה את חוות דעתו הסופית לבית המשפט הכוללת את נושא העמלות. בהתאם לחוות הדעת, לחברה אין חוב נוסף כלפי התובעים.

במרס 2018 הוגש על ידי התובעים ערעור על חוות דעת המומחה מטעם בית המשפט, המתייחס לתשלום העמלות להן זכאים התובעים.

ביולי 2018 נערך דיון בערעור אשר בסופו הגיעו הצדדים להסכמות לפיהן התובעים יוותרו על כל טענותיהם בערעור, הן לעניין העבר והן לעניין העתיד והחברה תשלם לתובעים סך של כ-110 אלפי ש"ח.

באוקטובר 2018 הגישה החברה ערעור לבית המשפט העליון על החלק הנוגע לתביעה האישית. הערעור נסב על שני רכיבים, דחיית הטענות ביחס להפחתת שיעורי הרבית ודחיית הטענות לעניין הקיזוז.

אני, דודי לייזנר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של עתידיית קופת פנסיה (להלן: "קרן הפנסיה") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2019 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את התנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסות בדוח.
 4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של קרן הפנסיה; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
 5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

21 בנובמבר, 2019

דודי לייזנר, מנכ"ל

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

אני, רם גבל, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של עתידיית קופת פנסיה (להלן: "קרן הפנסיה") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2019 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את התנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסות בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של קרן הפנסיה; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

21 בנובמבר, 2019

רם גבל, סמנכ"ל כספים

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

עתידיית קופת פנסיה

דוחות כספיים ביניים

ליום 30 בספטמבר 2019

(בלתי מבוקרים)

תוכן עניינים

2 דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
3 מאזנים ביניים
4 דוחות ביניים על הכנסות והוצאות
5 דוחות ביניים על תנועה בקרן הפנסיה
6 כללי
7 שינויים רגולטורים בחברה המנהלת ובקרן הפנסיה
7 עיקרי המדיניות החשבונאית
8 התחייבויות פנסיוניות
8 חלוקת נכסים והתחייבויות
12 דמי ניהול
12 תשואה על נכסי הקרן
12 התחייבויות תלויות
12 אירועים לאחר תאריך הדיווח

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

**דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
לעמיתים של עתידית קופת פנסיה - קרן פנסיה ותיקה**

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של עתידית קופת פנסיה (להלן – קרן הפנסיה), המנוהלת על ידי לעתיד חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ (להלן: החברה המנהלת), הכוללת את המאזנים ביניים ליום 30 בספטמבר 2019, את דוחות הביניים על הכנסות והוצאות והתנועה בקרן הפנסיה לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה של החברה המנהלת אחראים לעריכה ולהצגה נאותה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות "דיווח כספי לתקופות ביניים", בהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן- הנחיות הממונה) ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 ולתקנות שהותקנו מכוחו (להלן התקנות). אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין לנו מחויבים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, בהתאם להנחיות הממונה ובהתאם לתקנות.

פסקת הדגש ענייני (הפניית תשומת לב)

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 1ג' בדבר הגרעון האקטוארי של קרן הפנסיה.

סומך חייקין
רואי חשבון

21 בנובמבר 2019

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 בספטמבר		ביאור	
2018	2018	2019	2019		
מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
25,722	26,466	39,149			רכוש שוטף
9,448	7,082	9,480			מזומנים ושווי מזומנים
7,283	5,685	13,430			חייבים ויתרות חובה
42,453	39,233	62,059			סיוע ממשלתי ישיר
					סה"כ רכוש שוטף
495,248	506,443	580,229			השקעות
366,000	388,287	405,923			ניירות ערך שאינם סחירים
150,135	152,642	169,180			ניירות ערך סחירים
1,011,383	1,047,372	1,155,332			פקדונות והלוואות
1,053,836	1,086,605	1,217,391	א5		סה"כ השקעות
10,448	6,995	8,046	4		סה"כ נכסים
					התחייבויות שוטפות
					התחייבויות פנסיוניות
					זכויות שנצברו:
270,278	264,160	336,264			לפנסיונרים
861,137	906,464	1,016,159			למבוטחים פעילים
265,246	276,481	341,262			למבוטחים לא פעילים
1,396,661	1,447,105	1,693,685			
					זכויות שייצברו בעתיד:
210,842	227,849	230,811			התחייבויות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד
(159,978)	(164,815)	(151,272)			ובגין הוצאות ניהול בניכוי:
(55,914)	(71,773)	(78,681)			ערך נוכחי של דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד
(5,050)	(8,739)	858			ערך נוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג "עדר"
1,391,611	1,438,366	1,694,543			שהקרן צפויה לרכוש לאחר תאריך המאזן
					סה"כ זכויות שייצברו בעתיד
(152,728)	(167,715)	(175,113)			סיוע ממשלתי ישיר:
(142,327)	(152,378)	(186,187)			ערך נוכחי של הכנסות עתידיות הצפויות מתשלומי הסיוע
1,096,556	1,118,273	1,333,243			הממשלתי הישיר לקרן
(53,168)	(38,663)	(123,898)			סיוע ממשלתי עתידי בגין כרית ביטחון
1,043,388	1,079,610	1,209,345			גירעון אקטוארי
1,053,836	1,086,605	1,217,391			סה"כ התחייבויות פנסיוניות
					סה"כ התחייבויות

21 בנובמבר 2019

תאריך אישור הדוחות הכספיים

ניר כהן
יו"ר דירקטוריון של
החברה המנהלת

דודי לייזנר
מנהל כללי של
החברה המנהלת

רם גבל
סמנכ"ל כספים של
החברה המנהלת

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ליום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ביאור
	2018	2019	2018	2019	
מבוקר אלפי ש"ח	בלתי מבוקר אלפי ש"ח	בלתי מבוקר אלפי ש"ח	בלתי מבוקר אלפי ש"ח	בלתי מבוקר אלפי ש"ח	
464	(56)	(156)	306	(368)	הכנסות (הפסדים)
					ממזומנים ושווי מזומנים
					מהשקעות:
14,313	9,465	29,699	19,405	75,998	בניירות ערך שאינם סחירים
(18,860)	11,193	29,418	8,585	73,942	בניירות ערך סחירים
(2,238)	1,562	2,627	2,664	16,668	בפקדונות והלוואות
(6,785)	22,220	61,744	30,654	166,608	
(6,321)	22,164	61,588	30,960	166,240	סה"כ הכנסות (הפסדים) מהשקעות
7,283	2,033	2,181	5,685	6,147	סיוע ממשלתי ישיר
962	24,197	63,769	36,645	172,387	סה"כ הכנסות
					הוצאות
5,977	1,509	1,589	4,459	4,685	דמי ניהול
742	181	171	556	485	עמלות ואחרות
186	136	46	158	110	מסים
6,905	1,826	1,806	5,173	5,280	סה"כ הוצאות
(5,943)	22,371	61,963	31,472	167,107	עודף הכנסות (הוצאות), נטו מועבר לדוח תנועה בקרן הפנסיה

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ליום 31 בדצמבר 2018	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2018	2019	2018	2019
מבוקר אלפי ש"ח	בלתי מבוקר אלפי ש"ח	בלתי מבוקר אלפי ש"ח	בלתי מבוקר אלפי ש"ח	בלתי מבוקר אלפי ש"ח
1,046,583	1,056,430	1,148,431	1,046,583	1,043,388
14,959	3,528	3,521	11,090	10,462
6,401	1,764	1,642	4,784	4,805
(5,943)	22,371	61,963	31,472	167,107
15,417	27,663	67,126	47,346	182,374
13,937	3,510	4,025	10,292	11,650
4,675	973	2,187	4,027	4,767
18,612	4,483	6,212	14,319	16,417
1,043,388	1,079,610	1,209,345	1,079,610	1,209,345

יתרת הקרן לתחילת השנה

תוספות לקרן

דמי גמולים ממעסיקים ומעובדים עבור :

פנסיית יסוד

פנסיה מקיפה

עודף הכנסות (הוצאות), נטו מועבר מדוח הכנסות והוצאות

סה"כ התוספת לקרן

בניכוי תשלומים לעמיתים ולאחרים :

תשלומים

לגימלאים, נכים ושארים

החזרים לעמיתים שפרשו

סה"כ התשלומים לעמיתים ולאחרים

יתרת הקרן לסוף התקופה

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 - כללי

א. דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 30 בספטמבר 2019 ולתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך (להלן - דוחות כספיים ביניים). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים של עתידיית קופת פנסיה (להלן - עתידיית או הקרן) ליום 31 בדצמבר 2018 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולביאורים אשר נלוו אליהם (להלן - הדוחות הכספיים השנתיים).

הדוחות הכספיים ביניים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון החברה המנהלת ביום 21 בנובמבר 2019.

ב. שיעורי ריבית ששימשו בקביעת שווי הוגן

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים (אגרות חוב קונצרניות בלתי סחירות, שטרי הון בלתי סחירים, פקדונות והלוואות) חלקם משוערכים לפי שווי הוגן המחושב לפי מודל המבוסס על תזרימי מזומנים, כאשר שיעורי הריבית להיוון נקבעים על ידי החברה המספקת ציטוט ריביות ביחס לדירוגי הסיכון השונים (להלן: "החברה המצטטת") וחלקם משוערכים על פי ציטוטי שערים על ידי החברה המצטטת. המודל של החברה המצטטת מתבסס על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת המיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמיית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברת מרווח הוגן, חברה המספקת ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים לשערוך נכסי חוב לא סחירים.

ג. זכויות עמיתים, כרית ביטחון וגרעון אקטוארי לקרנות פנסיה מאוזנות

ביום 29 בינואר 2017 פרסם חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תיקון מס' 33), התשע"ז-2017, לעניין העמדת כרית ביטחון לשם הגנה מפני סיכוני ירידת הריבית (להלן "תיקון 33").

תיקון 33 קבע כי תינתן "כרית ביטחון" (התחייבות של המדינה לכיסוי גירעונות) לקרנות הפנסיה הוותיקות שבהסדר, עד לתקרה של 11.32 מיליארד שקלים, או 11.8%, הנמוך מבניהם, זאת לצורך הגנה על עמיתים הקרנות מפני פגיעה בזכויותיהם, אם תחול ירידה בשיעורי הריבית לפיה מחושבת התחייבות הקרנות לעמיתים. הקרנות שבהסדר יהיו זכאיות לכרית הביטחון בנוסף לסיוע הממשלתי בסך של כ-78 מיליארד שקלים שניתן להן בשנת 2003. בנוסף, קרנות שלא נכללו בהסדר הסיוע מ-2003 יכלו לבחור ולקבל כרית ביטחון בגובה של עד כ-2.5 מיליארד שקלים סך הכל (תלוי בקרן), בתנאי שהעלו את גיל הזכאות לקבלת כספי הקרן והפחיתו את התשלומים לעמיתים בגובה 1.75%, כפי שעשו הקרנות הנכללות בהסדר.

הקרן פעלה על מנת לעמוד בכל הדרישות הקבועות בתיקון 33.

בהתאם להבנת החברה את תיקון 33 חילקה החברה את הסיוע הצפוי להתקבל בגין כרית הביטחון בין דור עמיתים ותיקים לבין דור עמיתי תקופת ביניים באופן שתחילת ניצול כרית הביטחון תהיה רק לאחר שכל נכסי הקרן אזלו. חלוקה זו עשויה להשתנות בהתאם להבהרות או הנחיות אשר יפורסמו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן - הממונה). נכון למועד המאזן רשמה הקרן נכס כרית בטחון בגובה של כ-186.2 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-142.3 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2018.

בתקופת הדוח עלה הגירעון האקטוארי של הקרן מסך של כ-53.2 מיליון ש"ח לסך של כ-123.9 מיליון ש"ח המהווה גירעון של כ-6.44% (ליום 31 בדצמבר 2018 גירעון של כ-3.31%). הגידול בשיעור הגירעון האקטוארי מתום שנה קודמת עד למועד המאזן נובע בעקרו מירידה משוקללת בווקטור הריביות בניכוי ההשפעה המקזזת של התשואה בפועל הגבוהה מהתשואה הצפויה.

ביום 3 במרס 2015 פרסם הממונה הבהרה למנהלי קרנות הפנסיה הוותיקות לפיה קרן שתוצאת המאזן האקטוארי השנתי שלה היא גירעון העולה על השיעור שנקבע בתקנון, נדרשת להפעיל את מנגנון האיזון האקטוארי רק אם שיעור השינוי הנדרש בהתחייבויות הקרן לשם איזון הקרן, עולה על השיעור הקבוע בתקנון הקרן להפעלת מנגנון איזון אקטוארי.

בהתאם לחישוב האקטוארי ליום המאזן שיעור ההפחתה הנדרשת לאחר ניצול כרית הביטחון הינו 3.2% אשר נמוך מהשיעור המצריך הפחתת זכויות על פי התקנון.

ביאור 2 - שינויים רגולטורים בחברה המנהלת ובקרב הפנסיה

בחודש מרס 1995 החליטה ממשלת ישראל על שינויים בהסדרי הפנסיה במשק. בספטמבר 1995 פורסמו הנחיות האוצר, המסדירות הקמת קרנות פנסיה חדשות להפעלת ההסדרים החדשים ונקבע כי הן תחולנה החל מיום 1 בינואר 1995, דהיינו, עתידיית מנועה מלקבל עמיתים חדשים החל מתאריך זה.

במסגרת חקיקת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), תשס"ה-2005 (להלן - חוק קופות הגמל) נקבעה הוראה לפיה על קופת גמל תאגידיית לחדול להיות תאגיד ולהפוך לחשבון נאמנות לא יאוחר מיום 8 במאי 2007. מכיוון שעתידיית היתה קופה תאגידיית, פעלה החברה להפיכתה של עתידיית לחשבון נאמנות שינוהל על ידי החברה.

לאור התנגדות של קבוצת המיעוט, פנתה החברה לבית המשפט לעניין זכאותה לעריכת השינוי המבני ונקבע על ידו כי הסמכות לבצע שינוי מבני היא של החברה.

ביום 25 בינואר 2015 התקבל אישור הממונה להעברת הניהול בנאמנות של עתידיית לחברה. בנוסף, במסגרת זו בוטל רישיון המבטח של עתידיית והוענק רישיון מבטח לחברה. לאור אישור הממונה להעברת הניהול כמפורט לעיל, פורקה החברה עתידיית קופת פנסיה בע"מ.

ביאור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית

הדוחות הכספיים ביניים נערכו על פי כללי החישוב והדיווח כמתחייב לצורך עריכת הדוחות הכספיים לתקופות ביניים בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, בהתאם לחוק הפיקוח ובתאם להוראות הגילוי והדיווח שנקבעו על ידי הממונה בפרק דין וחשבון לציבור שבקודקס הרגולציה. עיקרי המדיניות החשבונאית ושיטות החישוב אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים ביניים עקביים לאלה אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

א. פרטים על שיעור השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין של הדולר של ארצות הברית

שער החליפין היציג

של דולר ארה"ב	המדד הידוע
%	%

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום:

0.50	30 בספטמבר 2019
1.10	30 בספטמבר 2018

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום:

(0.69)	30 בספטמבר 2019
0.20	30 בספטמבר 2018

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018

1.20	8.10
------	------

ביאור 4 - התחייבויות פנסיוניות

חישוב ההתחייבויות הפנסיוניות נערך על-ידי האקטואר הממונה, מר דוד אנגלמאייר. החישוב בוצע באופן עקבי לחישוב ליום 31 בדצמבר 2018. נתוני ההתחייבויות הפנסיוניות תואמים את החישוב האקטוארי. ראה גם ביאור 5.ב.

ביאור 5 - חלוקת נכסים והתחייבויות

א. נכסים לפי קבוצות עמיתים

סה"כ	עמיתים ותקים	עמיתי תקופת הביניים
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח

ליום 30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר)

39,149	13,963	25,186	מזומנים ושווי מזומנים
9,480	2,603	6,877	חייבים ויתרות חובה
13,430	8,738	4,692	סיוע ממשלתי ישיר
580,229	222,088	358,141	ניירות ערך שאינם סחירים
405,923	180,984	224,939	ניירות ערך סחירים
169,180	63,561	105,619	פקדונות והלוואות
1,217,391	491,937	725,454	סה"כ נכסים

ליום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר)

26,466	15,478	10,988	מזומנים ושווי מזומנים
7,082	2,231	4,851	חייבים ויתרות חובה
5,685	3,699	1,986	סיוע ממשלתי ישיר
506,443	193,084	313,359	ניירות ערך שאינם סחירים
388,287	162,989	225,298	ניירות ערך סחירים
152,642	59,042	93,600	פקדונות והלוואות
1,086,605	436,523	650,082	סה"כ נכסים

ליום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)

25,722	10,158	15,564	מזומנים ושווי מזומנים
9,448	2,813	6,635	חייבים ויתרות חובה
7,283	4,734	2,549	סיוע ממשלתי ישיר
495,248	189,077	306,171	ניירות ערך שאינם סחירים
366,000	158,258	207,742	ניירות ערך סחירים
150,135	57,784	92,351	פקדונות והלוואות
1,053,836	422,824	631,012	סה"כ נכסים

ביאור 5 - חלוקת נכסים והתחייבויות (המשך)

ב. התחייבויות לפי קבוצות עמיתים

ליום 30 בספטמבר 2019 (בלתי מבוקר):

סה"כ	עמיתים ותיקים	עמיתי תקופת הביניים	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
8,046	2,364	5,682	התחייבויות שוטפות
			התחייבויות פנסיוניות
			זכויות שנצברו:
			לפנסיונרים
336,264	138,651	197,613	למבוטחים פעילים
1,016,159	482,936	533,223	למבוטחים לא פעילים
341,262	171,527	169,735	
1,693,685	793,114	900,571	
			זכויות שייצברו בעתיד:
			התחייבויות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד
230,811	112,546	118,265	ובגין הוצאות ניהול
			בניכוי:
(151,272)	(67,461)	(83,811)	ערך נוכחי של דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד
(78,681)	(28,308)	(50,373)	ערך נוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג "ערד" שהקרן צפויה לרכוש לאחר תאריך המאזן
858	16,777	(15,919)	
1,694,543	809,891	884,652	סה"כ זכויות שייצברו בעתיד
			סיוע ממשלתי ישיר:
			ערך נוכחי של הכנסות עתידיות הצפויות מתשלומי הסיוע
(175,113)	(117,439)	(57,674)	הממשלתי הישיר לקרן
(186,187)	(94,679)	(91,508)	סיוע ממשלתי עתידי בגין כרית ביטחון (*)
1,333,243	597,773	735,470	
(123,898)	(108,200)	(15,698)	גירעון אקטוארי
1,209,345	489,573	719,772	סה"כ התחייבויות פנסיוניות
1,217,391	491,937	725,454	

(*) חלוקת הסיוע והגרעון עשויים להשתנות בהתאם להבהרות או הנחיות ככל שיפורסמו על ידי הממונה (ראה ביאור 1.ג).

ביאור 5 - חלוקת נכסים והתחייבויות (המשך)

ב. התחייבויות לפי קבוצות עמיתים (המשך)

ליום 30 בספטמבר 2018 (בלתי מבוקר):

סה"כ	עמיתים ותקים	עמיתי תקופת הביניים	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
6,995	2,044	4,951	התחייבויות שוטפות
			התחייבויות פנסיוניות
			זכויות שנצברו:
			לפנסיונרים
264,160	108,715	155,445	למבוטחים פעילים
906,464	430,649	475,815	למבוטחים לא פעילים
276,481	136,447	140,034	
1,447,105	675,811	771,294	
			זכויות שייצברו בעתיד:
			התחייבויות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד ובגין הוצאות ניהול בניכוי:
227,849	107,458	120,391	
(164,815)	(70,998)	(93,817)	ערך נוכחי של דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד
(71,773)	(25,366)	(46,407)	ערך נוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג "ערד" שהקרן צפויה לרכוש לאחר תאריך המאזן
(8,739)	11,094	(19,833)	
1,438,366	686,905	751,461	סה"כ זכויות שייצברו בעתיד
			סיוע ממשלתי ישיר:
(167,715)	(108,460)	(59,255)	ערך נוכחי של הכנסות עתידיות הצפויות מתשלומי הסיוע הממשלתי הישיר לקרן
(152,378)	(105,303)	(47,075)	סיוע ממשלתי עתידי בגין כרית ביטחון (*)
1,118,273	473,142	645,131	
(38,663)	(38,663)	-	גירעון אקטוארי
1,079,610	434,479	645,131	סה"כ התחייבויות פנסיוניות
1,086,605	436,523	650,082	

(*) חלוקת הסיוע והגרעון עשויים להשתנות בהתאם להבהרות או הנחיות ככל שיפורסמו על ידי הממונה (ראה ביאור 1.ג).

ביאור 5 - חלוקת נכסים והתייבויות (המשך)

ב. התייבויות לפי קבוצות עמיתים (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר):

	עמיתים תקופת הביניים	עמיתים ותיקים	סה"כ
	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
התייבויות שוטפות	7,337	3,111	10,448
התייבויות פנסיוניות			
זכויות שנצברו:			
לפנסיונרים	156,821	113,457	270,278
למבוטחים פעילים	455,362	405,775	861,137
למבוטחים לא פעילים	132,619	132,627	265,246
	744,802	651,859	1,396,661
זכויות שייצברו בעתיד:			
התייבויות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד ובגין הוצאות ניהול בניכוי:	108,344	102,498	210,842
ערך נוכחי של דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד ערך נוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג "ערד" שהקרן צפויה לרכוש לאחר תאריך המאזן	(88,687)	(71,291)	(159,978)
	(35,708)	(20,206)	(55,914)
סה"כ זכויות שייצברו בעתיד	(16,051)	11,001	(5,050)
	728,751	662,860	1,391,611
סיוע ממשלתי ישיר:			
ערך נוכחי של הכנסות עתידיות הצפויות מתשלומי הסיוע הממשלתי הישיר לקרן	(53,302)	(99,426)	(152,728)
סיוע ממשלתי עתידי בגין כרית ביטחון (*)	(51,774)	(90,553)	(142,327)
	623,675	472,881	1,096,556
גירעון אקטוארי	-	(53,168)	(53,168)
סה"כ התייבויות פנסיוניות	623,675	419,713	1,043,388
	631,012	422,824	1,053,836

(*) חלוקת הסיוע והגרעון עשויים להשתנות בהתאם להבהרות או הנחיות ככל שיפורסמו על ידי הממונה (ראה ביאור 1.ג).

ביאור 6 - דמי ניהול

להלן פירוט אודות דמי ניהול המשולמים על ידי הקרן לחברה המנהלת:

- שיעור דמי הניהול שנגבה ממבוטחים הינו 0.055% מן היתרה הצבורה בסוף כל חודש, 0.66% בחישוב שנתי.
- שיעור דמי הניהול שנגבה מפנסיונרים הינו 0.052% בחודש מתוך סך הנכסים העומדים כנגד התחייבויות הקרן לכלל הפנסיונרים, 0.626% בחישוב שנתי.

ביאור 7 - תשואה על נכסי הקרן

תשואה ריאלית ברוטו %	תשואה נומינלית ברוטו %	
15.07	15.65	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019
1.80	2.92	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018
5.36	5.26	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019
1.89	2.09	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018
(2.25)	(1.08)	לשנת 2018

ביאור 8 - התחייבויות תלויות

לפרטים ועדכונים נוספים אודות התחייבויות תלויות ראה ביאור 9 לדוחות הכספיים ביניים של החברה המנהלת ליום 30 בספטמבר 2019.

ביאור 9 - אירועים לאחר תאריך הדיווח

ביום 6 בנובמבר 2019 פרסם הממונה חוזר שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות-עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בביטוח חיים ועדכון מודל שיפורי תמותה לחברות ביטוח ולקרנות פנסיה, לפיו יש לעדכן את הנחות ברירת המחדל שעל בסיסן יחשבו חברות הביטוח והחברות המנהלות את מקדמי הקצבה במועד הפרישה בפוליסות ביטוח חיים, את ההתחייבויות בגין פוליסות ביטוח חיים וכן את חישוב המאזן האקטוארי של קרנות הפנסיה. תחולת החוזר החל מהדוחות הכספיים ליום 31 לדצמבר 2019. להערכת החברה, השפעת החוזר על הדוחות הכספיים אינה מהותית.
